KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.8.2021 r.
COM(2021) 469 final

2021/0263 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu EOG odnośnie do zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami

(Program „Horyzont Europa”)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii we Wspólnym Komitecie EOG w związku z planowanym przyjęciem decyzji Wspólnego Komitetu dotyczącej zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Porozumienie EOG

Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Porozumienie EOG") gwarantuje obywatelom i podmiotom gospodarczym EOG równe prawa i obowiązki w ramach rynku wewnętrznego. Porozumienie przewiduje objęcie prawodawstwem UE dotyczącym czterech swobód wszystkich 30 państw EOG, a mianowicie państw członkowskich UE, Norwegii, Islandii i Liechtensteinu. Ponadto Porozumienie EOG obejmuje współpracę w innych ważnych dziedzinach, takich jak badania i rozwój, kształcenie, polityka społeczna, środowisko, ochrona konsumentów, turystyka i kultura, zwanych wspólnie „działaniami wspierającymi i politykami horyzontalnymi". Porozumienie weszło w życie z dniem 1 stycznia 1994 r. Unia Europejska wraz z jej państwami członkowskimi jest stroną Porozumienia.

2.2. Wspólny komitet EOG

Za zarządzanie Porozumieniem EOG odpowiada Wspólny Komitet EOG. Jest to forum wymiany poglądów dotyczących funkcjonowania Porozumienia EOG. Jego decyzje podejmowane są w drodze konsensusu. Zgodnie z Traktatem z Lizbony odpowiedzialność za koordynację spraw dotyczących EOG po stronie UE spoczywa na Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych.

2.3. Planowany akt Wspólnego Komitetu EOG

Oczekuje się, że Wspólny Komitet EOG przyjmie decyzję Wspólnego Komitetu EOG („planowany akt") dotyczącą zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami.

Celem planowanego aktu jest rozszerzenie współpracy między umawiającymi się stronami Porozumienia EOG, tak aby państwa EOG–EFTA mogły uczestniczyć w programie „Horyzont Europa". W Porozumieniu EOG należy zatem uwzględnić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa" oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013[1] i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/819 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (wersja przekształcona).[2]

Z uwagi na fakt, że Liechtenstein nie wyraził zainteresowania uczestnictwem w programie „Horyzont Europa", projekt decyzji Wspólnego Komitetu EOG dotyczy jedynie Norwegii i Islandii.

[1] Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1.
[2] Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 61.

Zgodnie z unijną polityką budżetową jakiekolwiek uczestnictwo w działaniach UE może mieć miejsce jedynie w przypadku, gdy wpłacony zostanie odpowiedni wkład finansowy. Płatność może jednak nastąpić dopiero po przyjęciu niniejszego projektu decyzji Rady oraz przedstawieniu państwom EOG–EFTA wezwania UE do wniesienia środków, sporządzonego przez Komisję Europejską.

W związku z tym, w celu uzupełnienia luki w finansowaniu w okresie od 1 stycznia 2021 r. do otrzymania odpowiedniej płatności, projekt decyzji Wspólnego Komitetu stosuje się z mocą wsteczną również od 1 stycznia 2021 r. Stosowanie z mocą wsteczną nie ma wpływu na prawa i obowiązki zainteresowanych podmiotów i nie narusza zasady uzasadnionych oczekiwań.

Planowany akt będzie wiążący dla stron zgodnie z art. 103 i 104 Porozumienia EOG.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Komisja przedkłada projekt decyzji Wspólnego Komitetu EOG do przyjęcia przez Radę jako stanowisko Unii. Komisja ma nadzieję, że będzie mogła przedstawić stanowisko Unii Wspólnemu Komitetowi EOG w najbliższym możliwym terminie.

Treść i charakter projektu załączonej decyzji Wspólnego Komitetu EOG wykraczają poza to, co można uznać za zwykłe dostosowania techniczne w rozumieniu art. 1 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 2894/94. Rada powinna zatem ustalić stanowisko Unii.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”[3].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Wspólny Komitet EOG jest organem utworzonym przez umowę, a mianowicie Porozumienie EOG. Akt, który ma zostać przyjęty przez Wspólny Komitet EOG, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 103 i 104 Porozumienia EOG.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy. W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE w związku z art. 1 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 2894/94 w sprawie uzgodnień dotyczących stosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

[3] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

Jeżeli planowany akt ma jednocześnie wiele celów lub elementów składowych, które są nierozerwalnie powiązane, a żaden nie ma charakteru pobocznego w stosunku do pozostałych, materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi – na zasadzie wyjątku – obejmować różne, odpowiadające tym celom i elementom podstawy prawne.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Materialna podstawa prawna proponowanej decyzji będzie odpowiadać materialnej podstawie prawnej aktu prawnego uwzględnionego w Porozumieniu EOG.

Podstawą programu „Horyzont Europa” są tytuły „Przemysł” i „Badania i rozwój technologiczny oraz przestrzeń kosmiczna” TFUE (art. 173, 182, 183 i 188).

Materialna podstawa prawna proponowanej decyzji obejmuje w związku z tym następujące postanowienia: art. 173 ust. 3, art. 182 ust. 1, art. 183 i art. 188 akapit drugi TFUE.

4.3. Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinny być art. 173 ust. 3, art. 182 ust. 1, art. 183 i art. 188 akapit drugi TFUE, w związku z art. 218 ust. 9 i art. 1 ust. 3 rozporządzenia Rady nr 2894/94 w sprawie uzgodnień dotyczących stosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

5. WPŁYW NA BUDŻET

Norwegia i Islandia są zobowiązane wnieść wkład finansowy do budżetu Unii. Dokładna kwota zostanie ustalona zgodnie z postanowieniami Porozumienia EOG po przyjęciu niniejszego projektu decyzji Rady.

6. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt Wspólnego Komitetu EOG zmieni Protokół 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami, po przyjęciu należy go opublikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2021/0263 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu EOG odnośnie do zmiany Protokołu 31 do Porozumienia EOG w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami

(Program „Horyzont Europa”)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 173 ust. 3, art. 182 ust. 1, art. 183 i art. 188 akapit drugi, w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2894/94 z dnia 28 listopada 1994 r. w sprawie uzgodnień dotyczących stosowania Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym[4], w szczególności jego art. 1 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym[5] („Porozumienie EOG”) weszło w życie dnia 1 stycznia 1994 r.

(2) Na podstawie art. 98 Porozumienia EOG Wspólny Komitet EOG może podjąć decyzję o zmianie, między innymi, protokołu 31 do Porozumienia EOG, w którym zawarto postanowienia w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami.

(3) W Porozumieniu EOG należy uwzględnić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695[6].

(4) W Porozumieniu EOG należy uwzględnić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/819[7] .

(5) Należy zatem odpowiednio zmienić protokół 31 (w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami) do Porozumienia EOG.

---

4 Dz.U. L 305 z 30.11.1994, s. 6.

5 Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013, Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1.

7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/819 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające Europejski Instytut Innowacji i Technologii (wersja przekształcona), Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 61.

(6) Stanowisko Unii we Wspólnym Komitecie EOG powinno w związku z tym opierać się na projekcie decyzji Wspólnego Komitetu EOG określonym w załączniku do niniejszej decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii we Wspólnym Komitecie EOG w sprawie proponowanej zmiany protokołu 31 (w sprawie współpracy w konkretnych dziedzinach poza czterema swobodami) do Porozumienia EOG, opiera się na projekcie decyzji Wspólnego Komitetu EOG dołączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący